

UUSIA OPPEJA
JA VÄLINEITÄ
LUOMUVILJELYYN

Pohjoisen luomuseminaari 2024

Sparrauspajat: kasvintuotanto, eläintuotanto sekä puutarha- ja vihannestuotanto -yhteenveto

UUSIA OPPEJA JA VÄLINEITÄ LUOMUVILJELYYN

Kasvintuotanto: Markkinakelpoisen luomuviljan tuottaminen vientiin Pohjois-Pohjanmaalla

- Miten vahvuuksia voidaan kehittää edelleen?
- Miten heikkouksia voidaan poistaa?
- Miten uhkia voidaan torjua?
- Miten mahdollisuuksia voidaan hyödyntää?

Vahvuudet:

- Laatu
- Ammattitaito
- Pohjoinen sijainti:
 - o Puhtaus, markkinointi ja brändäys
 - o Veden riittävyys ja valoisat yöt
 - o Lämpimämpi ilmasto
- Kinnusen mylly (puhdas kaura)
- Nopea yhteys satamaan
- Tuholaiset ja kasvitautipaine
- Paljon karjataloutta

Mahdollisuudet:

- Peltoala:
 - o Riittävästi ja soveltuu luomun viljelyyn
 - o Vapautuu rehun tuotannosta
- Tulot -> investoinnit
- Erikoiskasvit/uudet tuotteet:
 - o Ryyneistä riisin korvaaja
 - o Kauran oraasta uusi tuote
 - o Puhdas kaura
- **Puhtaan** ja vastuullisen tuotannon brändäys
 - o Luotettava ja tarkka valvonta

Heikkoudet:

- Ostajien vähyyys, eikä viejiä
- Tukipolitiikka
- Viljelijät eivät ole järjestäytyneet
- **Lyhyt kasvukausi**
 - o Rikkojen torjunta ja karjanlannan levitys hidastaa kylvöjä
 - o Rajoittunut lajikevalikoima
- Osaavan työvoiman puute
- Logistiikka
 - o Tieverkoston heikentyminen
 - o Tilojen väliset etäisyydet
- Kotimaisen luomun brändäys kotimaiselle kuluttajalle

Uhat:

- **Ilmaston ääriolosuhteet**
- Kasvitaudit
- Toksiinit ja raskasmetallit (nikkeli)
- Tukiehtojen kiristymisen
 - o EU:n säädökset
- Arvaamaton hintakehitys
- Maailman tilanne (mm. Sodat)
- Eri maiden vaatimukset sertifikaatista (Suomen luomu sertif. ei kelpaa)
- Luomun hinta – onko mahdollista kilpailla?

Kasvintuotanto: Rikkakasvit luomuviljantuotannossa

- Miten vahvuuksia voidaan kehittää edelleen?
- Miten heikkouksia voidaan poistaa?
- Miten uhkia voidaan torjua?
- Miten mahdollisuuksia voidaan hyödyntää?

Vahvuudet:

- Mahdollisuus torjua mekaanisesti ja välttää viljelykierrolla
- Laaja valikoima saatavilla olevia mekaanisia torjuntavälineitä
- Kollegaverkoston hyödyntäminen
 - Osaavat ja ammattitaitoiset viljelijät
 - Asiantuntijoiden apu
- Tutkimustietoa paljon tarjolla
- Ei jäämiä sadossa

Heikkoudet:

- Aikaikkuna rajallinen
- Työnmäärä
- Kustannukset (kestorikat)
- Vaihtelevat sääolot
- Uusien menetelmien omaksuminen hidasta
- Satotaso

Mahdollisuudet:

- Uudet menetelmät rikkatorjunnassa
- Maiden salaojitus -> vähemmän ojanlaitoja
- Osaaminen
- Tukisäännöt löysät, niin ei ongelmia
- Sadon kerääminen rikkakasveista
- Lisää kasvipeitteisyyttä ja monimuotoisuutta automaattisesti ja ilmaisesti
- Paluu tavanomaiseen viljelyyn
- Ei kasvintorjunta-aineita (hyöty markkinoinnissa)

Uhat:

- Uudet vaikeasti torjuttavat rikkalajit (ilmastonmuutos)
- Rikkakasvipankki
- Naapurit
- Ympärillä olevat tavanomaiset lohkot
- Tuulikulkeumat
- Epämääräiset siemenkauppiat
- Tukipolitiikka / sääntely

UUSIA OPPEJA JA VÄLINEITÄ LUOMUVILJELYYN

Eläintuotanto: Yleinen tilanne luomukotieläintuotannossa

- Miten vahvuuksia voidaan kehittää edelleen?
- Miten heikkouksia voidaan poistaa?
- Miten uhkia voidaan torjua?
- Miten mahdollisuuksia voidaan hyödyntää?

Vahvuudet:

- Vahvistaa hyvää viljelijöiden ammattitaitoa ja aktiivisuutta
- Huoltovarmuus, kun ei olla riippuvaisia ostolannoitteista
- Korostamalla tuotteiden turvallisuutta ja tuotannon luotettavuutta
- Lisäämällä yhteistyötä tilojen välillä
- Rehujen, siementen ja lannoitteiden valikoiman parantaminen edelleen
- Nuorissa on tulevaisuus

Mahdollisuudet:

- Laadukkaat tuotteet, brändin parempi esille tuonti
- Lisätä tietoisuutta sidosryhmissä (meijeri, teurastamo, muut tuottajat)
- Pienimuotoinen jalostus
- Maatalouden imago luonnon monimuotoisuuden kautta
- Ruokaa aina tarvitaan
- Tietotaito viljellä maata
- Kääntää maailman epävarmat tilanteet luomulle eduksi

Heikkoudet:

- Alentamalla tuotantopanosten korkeaa hintaa
- Maidon keräily pidempienkin matkojen takaa
- Haettavien lupien määrän vähentäminen ja niiden maksullisuuden poisto/ hinnan alentaminen
- Varoajattomat lääkkeiden 48 h varoajan poisto
- Tarkastusmaksujen hinnan tarkastelu alaspäin ja tarkastuksen kesto samoin
- Byrokratian vähentäminen
- Korvauskelvottomat pellot luomukorvauksen piiriin
- Lisäämällä tuottajalle maksettavaa hintaa

Uhat:

- Selkeämpi erottuminen tavanomaisesta
- Säännökset ja rajoitukset paremmin mietityiksi Ruokaviraston ja hallinnon toimesta)
- Luomutuen tason nosto
- Pankit rahoittamaan SPV:n tekoja
- Kuluttajien ostoskäyttäytyminen paremmaksi
- Tuottajan heikon aseman parantaminen tulojaossa

UUSIA OPPEJA JA VÄLINEITÄ LUOMUVILJELYYN

Eläintuotanto: Laidunnus

Vahvuudet

- **Monipuolinen kasvilajivalikoima ja seokset**
 - joku kasvaa aina
- Koettu hyväksi:
 - Timoteit ja apilat
 - 1-vuotisista: Ww raiheinä, virna ja herne
 - Sikuri (maittavaa), jos menestyy
- **Paikallinen pakkaamo**, jolta löytyy hyviä monipuolisia seoksia
- **Syväjuuriset kasvit** parantaa maan rakennetta
- Hyvät kasvustot. Niitto ainakin 2 kertaa
- Rikkakasvien hyödyntäminen pellon ongelmien tunnistamiseen (esim. Leinikki kertoo vesitalousongelmasta)
- Onko rikka: rikkakasvi VAI yrtti?
- Esiaurallinen kyntöaura

Mahdollisuudet:

- Monipuolisesti saatavilla siemeniä
- On valmiita seoksia ja mahdollisuus tehdä itse
- Sudanin ruoho, sinimailanen, juuriapila
- Uusien lajien lajikkeiden kokeilu
- Maan rakenne paranee
- Erilaisten muokkausmenetelmien kokeilu
- Maalajina hiesu paras?
- Peruskuivatus kuntoon ja riittävästi viljelykasvin siementä

Heikkoudet:

- Valkuainen: härkäpapu maittaa huonosti ja korsi jää syömättä
- Siemenen hinta korkeampi kuin tav. omaisen
- Ravinnetase pelloilla
 - Satotaso
- Luomusiemenen saanti (lajike), kun siemeniä rajoitetusti saatavilla
- Lupien haku oma prosessinsa , jos ei luomusiementä saatavilla
- Sitkeiden rikkakasvien torjunta
- Rantalaitumien myrkkukasvit (esim. Myrkkukeiso)
- Vesitalous, maan rakenne ja kosteus

Uhat:

- Sikuri, ei säily lohkolla
- Ruokonata, ei hyväksi koettu laitumilla
- Apilat valtaavat joskus, varsinkin 2-sadon
- Rikkaruohot (hevonhierakka, peltokanankaali, ruokohelpi) hankalia torjua
- Vieraslajit
- Sääolot:
 - Märkyys -> laitumien polkeutuminen
 - Kuivuus -> kasvien säilyminen

- Miten vahvuuksia voidaan kehittää edelleen?
- Miten heikkouksia voidaan poistaa?
- Miten uhkia voidaan torjua?
- Miten mahdollisuuksia voidaan hyödyntää?

UUSIA OPPEJA
JA VÄLINEITÄ
LUOMUVILJELYYN

Puutarhakasvien markkinat Pohjois-Pohjanmaalla ?

- Miten vahvuuksia voidaan kehittää edelleen?
- Miten heikkouksia voidaan poistaa?
- Miten mahdollisuuksia voidaan hyödyntää?
- Miten uhkia voidaan torjua?

Vahvuudet:

- Logistiikka
- Hyvät maalajit ristikukkaisille
- Tietyille kasveille tauti- ja tuholaisriski pienempi
- Pitkät välimatkat

Heikkoudet:

- Jalostava teollisuus puuttuu
- Sijainti
- Logistiikka, rahtikulut
- Verkostoissa toimimisen kulttuuri puuttuu

Mahdollisuudet:

- Paikalliset verkostot
- Eliittiturismia kohti
- Tuotteistaminen
- Brändäys

Uhat:

- Ruoan mittari on hinta
- Tuotannon väheneminen jättää jäljelle jäävät puutarhakasvien viljelijät yksin tilanteensa kanssa

UUSIA OPPEJA
JA VÄLINEITÄ
LUOMUVILJELYYN

Rikkakasvit luomupuutarhatuotannossa

Vahvuudet:

- Halvemmat pellot, väljempi viljelykierto

Heikkoudet:

- Osaamisen puute
- Verkoston ja vuorovaikutuksen puute
- Toimijoiden puute
- Vuokralohkot

Mahdollisuudet:

- Mekaaninen rikantorjunta, tarjonnan lisääntyminen

Uhat:

- Uudet rikkakasvilajit
- Työntekijäpula
- Käsityön laajuus

- Miten vahvuuksia voidaan kehittää edelleen?
- Miten heikkouksia voidaan poistaa?
- Miten mahdollisuuksia voidaan hyödyntää?
- Miten uhkia voidaan torjua?

UUSIA OPPEJA
JA VÄLINEITÄ
LUOMUVILJELYYN

Mukana hankkeessa

- Lyckegård
- Lantmännen Agro
- Naturcom Oy
- Fertilex Oy
- Pohjoisen luomuyhdistys ry
- Soilfood

 lyckegård

FERTILEX

 Lantmännen
Agro

NATURCOM OY

POHJOIS-POHJANMAAN
LUOMUYHDISTYS

**SOIL
FOOD**